

REDACTIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Duker Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicarilor mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Aștă abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 7.

Brașov, Duminică 11 (24) Ianuarie.

1904.

Cine va mântui pe Sécui?

(a) Baronul Banffy, despre a că-
rui activitate publicistică am avut
ocasiune a ne pronunța în diferite
rânduri, se scie, că pentru realisa-
rea principiilor sale, expuse într'o
interminabilă serie de articole — a
inițiat o acțiune practică, înjghebând
nu de mult la Clușiu un „partid
nou“, în care și-au dat întâlnire toți
cei ce urmăresc utopia de a crea
„statul național maghiar unitar“.

Din regiunile senine ale sciin-
ței, unde ar trebui să se desfășoare
activitatea un profesor universitar,
vădurăm la constituirea aceluia par-
tid coborându-se de pe catedră pe
actualul rector al universității din
Clușiu, d-l Apathy, și salutând pe
Banffy ca pe bărbatul unei direc-
țiuni nouă, menită a reforma întreaga
viață publică a Ungariei și a in-
drepta în alvia unitară a maghia-
rismului.

Partidul nou se află actualmente
în stadiul de plămădelă și organi-
zare. Adepții patriotismului maniac,
exclusivist și intolerant, au început
a se constitui pe ici pe colo și a
face propagandă pentru ideile avor-
tate ale matadorului.

În Deși de exemplu, unde
Banffy în calitatea sa de fișpan,
mulți ani de zile a făurit pe calea
practică la favorita lui idee, fără să
fi putut obține un rezultat mai de
sémă — în aceeași zi în care mem-
brii soviniști ai congregațiunii cu-
vântului au suprimat libertatea cu-
vântului românesc garantată prin
lege, aderenții „noului partid“ au
ținut o întrunire, în care — lucru
paradoxal! — un fiu de preot ro-
mân, avocat și membru al congre-
sului național bisericesc, a fost ora-
torul-referent, care a expus și ilus-
trat principiile noului partid, princi-
piile lui Banffy!

„Partidul nou“ însă, care sub
conducerea lui Banffy, după espe-

riențele trecutului și după starea
reală a lucrurilor — nu este alt-
ceva decât un flanc extrem al par-
tidului liberal de sub conducerea lui
Tisza, nu prezentă numai unul său
două fenomene paradoxale prin fe-
lul alianței elementelor dispartate.
De sigur, cel mai paradoxal lucru
în întregă această zămislire, este an-
gajarea elementului evreesc în cam-
pania întreprinsă pentru „crearea
statului național maghiar unitar“.

Când Banffy a fost ales preșe-
dinte al casinei evreesci din cartie-
rul Leopold al Budapestei, a decla-
rat, că în fruntea acestei casine va
porni să se întrupeze teoriile sale de
asimilare a naționalităților.

Și etă, că avangardele militan-
ților în veci neasimilabili de la ca-
sina din Leopoldstadt, au eșit pe
teren, începând campania de asi-
milare.

Sunt modești și spun, că vor să
începă cu defensivă. Vor să salveze
întâiu pe Sécui de desnaționalizare
și de oprimarea economică a Ro-
mânilor.

În diarul „Egyenlöseg“ din Bu-
dapesta se descrie starea Sécuilor în
colorile cele mai negre. „Albina“ le
ia pământurile și Sécuii sunt con-
strinși a emigra în România, unde
se desnaționalizează. Fetele Sécuilor
au ajuns marfă vilă și venală. Ar
trebui, — dice „E-g“ — să ne ru-
pem brățarele de pe mâni, cerceii
din urechi, aurul și pietrele scumpe
și să-i readucem pe Sécui pe pămên-
turile, unde au de împlinit o mi-
siune, ca bastione extreme ale ma-
ghiarismului. Dacă nu o facem acésta
acuma — dice fôia evrească — peste
100 de ani va trebui să trimitem
cufundaci, ca să caute urmele Sê-
cuilor în mocirla românescă.

Aprôpe pe două pagini lamen-
téză numita fôie asupra sorții de-
plorabile a Sécuilor, expusă desna-
ționalizării și ruinei economice, și
apoi anunță cu emfasă, că salvarea

lor este decretată și că acésta sal-
vare va porni de la Casina din Leo-
poldstadt... Prelații, magnații nobi-
limea mică, guvernul, băncile ma-
ghiare nu vréu și nu pot să facă
ceva pentru Sécui, casina din Leo-
poldstadt însă va face, ca să dove-
descă, că Evreii sunt mai buni Ma-
ghiar, decât oricare altă confe-
siune... S'a luat anume hotărîre, a
depune timp de 20 ani în fie-care
an câte 5000 corône și să se facă
apel la toate casinele și societățile
să capitalizeze și ele câte o sumă
ôre-care, ca astfel să se adune multe
miliône, prin cari să se mântue de
peire elementul maghiar de la gra-
nițe. Va fi o zi de sêrbătoare aceea
— dice „E-g“ — când va fi ferit
primul Sécuiu de emigrare și când
va fi scăpat primul Sécuiu de ghia-
rele „Albinei“!

Acest foc bengal de patriotism
și frase bombastice, pot să multu-
mescă, să liniștescă și chiar să en-
tusiasmeze pe un naiv, séu maniac
al „ideii de stat național“ — dér
ômenii cugetători maghiari nu se în-
trébă ôre: Ce casină séu societate va
capitaliza 5000, de corône și unde se
vor găsi atâtea brățare, cercei, aur
și pietri scumpe, ca să le rupă cine-
va de pe corp — spre a ne salva
pe noi de opresiunea economică și
morală a acelora, cari bucină acum
salvarea Sécuilor? Cine ne va mân-
tui de cămătarii din neamul ales,
cari ne au subjugat economicese po-
porul?

Întrebarea acésta ar trebui să
li-se pună celor de la casina din
Leopoldstadt și marelui lor haham,
Banffy.

Brașov, 10 (23) Ianuarie.

**Anchetă despre inspecțiunea
școlară.** Scim, că guvernul Tisza și-a
luat în program și inspecțiunea și con-
trolarea mai riguroasă a învățământului lim-
bei maghiare în școlile confesionale nema-

ghiare, căci după părerea lui, limba ma-
ghiară nu s'ar preda cu rezultat multumi-
tor în școlile naționalităților. Acésta a
accentuat-o și ministrul-președinte Tisza
în discursul séu program, și ministrul de
culte și instrucțiune publică Albert Ber-
zeviczy.

Pentru a se puté face „reforma“
acésta în interesul limbei maghiare, gu-
vernul respective ministrul de culte —
după-cum spune oficiosul „M. N.“ — pre-
gătesce un proiect de lege, prin care in-
spectorii școlari vor fi absolvați de munca
de birou, și li-se va da ast-fel puțină de
a face într'un an cel puțin 100 visitațiuni
școlare. Numeroși inspectori și-au dat deja
părerea asupra acestei „reforme“, ér mi-
nistrul Berzeviczy a hotărît să convoce o
anchetă de bărbați de „specialitate“, care
va studia cestiunea și pe baza hotăriri-
lor anchetei se va redacta definitiv proie-
ctul plănit.

Planurile contelui Tisza. În cer-
curile politice din Budapesta, guvernamen-
tale și opoziționale, nu se vorbesce acum
despre altceva, decât despre planurile
contelui Tisza, cum să înfrângă rezistența
obstrucției. În ședința de Joi a dietei mi-
nistrul președinte a declarat, că dacă ob-
strucția actuală va primi ajutoare, el va
aplica contra ei mijloce extraordinare.

„Pol. Corr.“ scrie, că în cas când
obstrucția nu va renunța la modul de
luptă nctual, contele Tisza va păși pe
terenul ofensivei, de ôre-ce ar fi primit de
la corônă mână liberă de a proceda cum
crede, că ar fi mai cu scop.

Înainte de tôte Tisza ar face să se
primescă de majoritate un proiect de re-
visuire a regulamentului camerei, va în-
chide apoi sesiunea actuală a dietei și
va deschide noua sesiune. Va face, ca
unii din deputații mai renitenți, cum e
de pildă Lengyel Zoltan, să fie eliminați
din dietă, terorizând astfel pe cei slabi de
înger. În cazul cel mai rău Tisza va di-
solva camera, expedient ce de altmintrea
i-s'a recomandat de amicii sei încă la în-
ceputul lui Noemvrie.

FOLETONUL „GAZ. TRANS.“

Fata lui Hassan Ali.

Povestire din Kairo. De Frideric Reutter.

La marginea aleii, ce duce pe țêr-
mul Nilului de la Kairo spre fermecătorul
cartier Şubra, în mijlocul unor splendide
grădini se află villa lui Hassan Ali. De pe
alea Şubra, care servește drept corso lu-
mei elegante din Kairo. villa abia se vede
din dumbrăvile de curmal, și sicomori,
tușurii de aloe, magnolie, acanthus, gra-
nate cu flori roșii, iasmine și lilieci.

Pe partea opusă a viliei se întinde
grădina până la țêrmul unui braț al Nilu-
lui, unde ea este împrejmuită de un zid,
care o scutesce de valurile apei. În vîrf
unei coline artificiale se află un chioșc,
ce se înalță peste zidurile împrejmuitoare,
lăsând privelisea liberă asupra fluviului.

În acésta villă somptuoasă locuia par-
tea cea mai mare a anului bogatul co-
merciant arab Hassan Ali. Proprietățile
lui vaste se întindeau pe țêrmul Nilului în

jos, pe hotarul satului de fellahi Belak, al
cărui șeh era Hassan Ali.

Hassan Ali era un om de statură
mică, uscățiv, dér vinjos și cu privire en-
ergice schinteitoare. Din când în când pleca
de acasă spre a-și vedé de starea recoltei,
orî de afacerile lui comerciale în Kairo
sêu Alexandria. Bucuria vieții lui era fi-
că-sa, dragălașa Ayeșă, pe care o păzia ca
lumina ochilor.

Când Ayeșă se făcu de patru-spre-
dece ani, tatăl sêu o logodi după obiceiul
oriental, cu fiul unuia din amicii săi din
Alexandria, pe care însă nu-l va vedé
până în séra nuntei. Ayeșă era incredin-
țată îngrijirei unei femei siriene, în etate
de trei-deci de ani, care o supraveghia cu
iubire de mamă. Adesea mergeau ele a-
mîndoué séra la plimbare prin grădină,
orî ședeau în chioșcul de lângă țêrmul
Nilului. De aici se desfățau în aspectul
frumos al fluviului, privind din ferestrele
împodobite cu lemn sculptat, din dosul
cărora puteau să vadă, fără să fie vedute.
Ascundătoarea acésta era locul de predi-
lecție al Ayeșei.

Într'o séra Ayeșă se afla éráși în chioșc
cu îngrijitorea sa privind la ibisii, flamingii
și pelicanii, ce poposiau pe țêrmul Nilu-
lui și ascultând cântecul unui băiat de
fellah *), care tolănit pe marfa lui de bum-
bac cu care îi era încărcată luntrea, doin-
ia așa de frumos și așa de trist, încât
în inima frumoșei fete provocă o durere
adîncă. Spre a vedé mai bine cântărețul,
scose capul pe feréstră. În acel moment
trecu pe dinainte dahabiia (barca de Nil)
unui pașă, pe care se afla scris cu li-
tere mari de aur numele „Gesireh“. Îngri-
jitorea ceti numele bărcii și în același
moment trase îndêrēt pe Ayeșă din feréstră.
Ea nu vedu ce e drept, pe nimeni în
barcă, afară de doi vislași, dér observă prea
bine cum s'au mișcat perdelele de mă-
tase ale baldachinului, ce era întins d'asu-
pra bărcii.

În adevêr, ochii negri, pătimași ai
proprietarului bărcii zăriseră deja fermecă-
torul chip al fetei.

A doua zi, barca frumoasă plutia la

*) Agricultor egiptean.

aceeași ôră pe dinainte, în apropierea ne-
mijlocită a zidului, ér peste câte-va zile
se opri la scările dinspre apă ale chioșcu-
lui și cineva bătu la pórta.

„Du-te, Ayeșă, în casă, până ce des-
chid eu pórta“, — dise Haida, îngriji-
torea.

Ayeșă se îndepărtă, însă în loc să
urmeze ordinul îngrijitorei, se ascunse în
dosul unui tuș de trandafir, alătura de
chioșc, ca să spioneze de acolo ce se va
întimpla.

Haida deschise pórta și un Egiptean
bine îmbrăcat, cu fezul în cap întră, ér
după el venia un negru cu un covor greu
pe braț.

„Fii salutată, frumoșă Haida!“ începu
streinul cu glas lingșitor. „Nu a fost ta-
tăl têu Halil, comerciantul, care vindea în
Beirut cele mai frumoșe covôre?“

„Adevêr grăiesci, domnule“, rês-
punse Haida. „Dér care este scopul între-
bării tale?“

Rêspunsul nu-l mai auđi, căci ne-
grul îi aruncase deja covorul în cap, aco-
perindu-o, așa că strigătul ei desperat nu

Din delegațiunea austriacă. Delegațiunea austriacă a început alaltăeri discuția, în a doua cetire, asupra proiectului de budget al ministerului afacerilor străine. Apröpe toți oratorii, cari au vorbit în această discuțiune, au exprimat satisfacțiunea lor de modul cum a fost condusă politica externă a monarhiei și mai ales înțelegerea austro-rusă în privința chestiunii balcanice.

Deputații *Kaftan*, ceh și *Biankini* croat, au desaprobat limbajul sever al expunerii d-lui Goluchowski în privința Serbiei și Bulgariei. Biankini a cerut ministrului afacerilor străine de a comunica delegațiunii textul acordului austro-rus în privința Peninsulei balcanice. *Baernreither* a stăruit asupra trebuinței de a pune monarhia în situație pentru momentul favorabil, de a pute începe negocierile în privința nouelor tratate de comerț ce sunt a-se încheia.

Khuen redivivus? „*Il Piccolo*“ din Triest este informat, că în cercurile cari stau în strînse relații de prietinie cu contele *Khuen Hedervary* se vorbesce cu siguranță, că *Tizza*, neputând înfrânge obstrucțiunea, își va da dimisia încă la finele acestei luni și Maj. Sa va chema în fruntea guvernului unguresc erași pe contele *Khuen Hedervary*, care imediat va disolva camera.

Procesul deputatului Veszelosky. Am anunțat, că la 21 Ian. s'a început înaintea tribunalului din Nitra procesul intentat deputatului naționalist slovac *Francisc Veszelosky*. Tribunalul a citat numeroși martori. *Veszelosky* este acuzat, că cu ocazia ultimelor alegeri dietale ar fi ținut discursuri „agitatorice“, cari au creat adevărate „stări revoluționare“ pe unde a umblat. Ar fi agitat contra Maghiarilor și ar fi dis, că acum s'a sfârșit cu lumea ungurescă, căci Slovacii au să fie de aici încolo stăpâni. Prima di de pertractare s'a trecut cu ascultarea cător-va martori, cari au fasonat nefavorabil pentru d-l *Veszelosky*. În decursul pertractării acuzatul a declarat, că nu se simte vinovat, n'a vorbit în discursurile sale decât despre curățenia alegerilor, despre dreptul limbii slovace în școlile primare și secundare și despre esecutarea legii naționalităților. De națiunea maghiară, despre rassă ori stat, nici amintire măcar n'a făcut. — Probabil, că sentința în acest proces se va aduce numai sêptemăna viitoare, căci mai sunt numeroși martori de ascultat.

putu pătrunde prin covorul gros și era cât pe ce să se înădușe. Negrul legă covorul cu o sföră și aședă pe Haida jos, ér Turcul bātu din palme, chemând prin această încă câțiva negri, cari pătrunseră în grădină, căutând pe Ayeșă. Ei găsiră pe sêrmana fată, care tremura de frică, fi aruncară de asemenea un covor în cap și o duseră în barcă.

Pretioasă pradă fu aședată pe perini moi și dahabilia plecă ca o săgétă în întunerecul nopții. După scurtă vîslire barca se opri la un zid de grădină. Ayeșă fû pusă într'o lectioă și transportată prin o portiță prin străđi strîmte la un palat, ce era în mijlocul orașului.

Planul pașalei, care pusese pe Turcul *Achmed* și sclavii lui să-i răpescă pe Ayeșă, și să i-o aducă în haremul său, a reușit.

A doua di se întörse *Hassan Ali* acasă. Cu gröză auđi din gura Haidei, pe care servitorii o găsiră nóptea târđu leșinată în chioșc — ce s'a petrecut. Haida nu sciea să spună numele răpitorului, ci numai să descrie cum era barca, în care veniseră atentatorii.

În ochii șehului fulgerau schintei de răsbunare și dișe: „Cunosc barca! Vai tie, *Ethem pașă!*“

(Va urma.)

Numai 4172.

Statistica oficială ungară ne arată, că în anul 1902 numai 4172 Români s'au dus peste apa cea mare, în America, deosebit de cele câteva decimii de mii, ce s'au dus și se duc anual în Țera românească. Ea ne mai arată, că pe când în 1893 emigranții din Austro-Ungaria către America erau numai de 77.000 suflete, în anul 1902 cifra emigranților la America a ajuns la 172.000, în 1903 chiar 206.011 suflete, între cari 4172 Români. Asupra lor jurnalele din Țeră dic, că e regretabil, că de câțva timp iau parte și Români la acea emigrare; e trist ca neamul nostru să përdă câte 4000 de suflete pe an, care ar fi găsit mijloce de a trăi în țările române și pe cari le adimenesc reclamele mincinoșe, ce le fac agențiile de emigrare. Emigranții din România nu sunt Români, ci afară de câteva excepțiuni sunt Evrei. Emigrarea Românilor sporesce considerabil pe fie-care an.

Causele?

Deja la începutul anului trecut d-l *Emanuil Ungureanu* a dat strigătul de alarmă despre deposedarea în massă a Românilor din părțile bănățene și unguerene, fără însă să se ia măsuri de sanarea rului și de curmarea deposedării Românilor în massă de către șvabi și jidani și de stavilirea emigrării cete-cete în America în minele, *carierile de pëtră* și fabricile din Statele Unite și Canada etc., ce ia proporții îngrijitoare.

Strigătul acela de alarmă de la marginea românismului periclitat, s'a repercutat până la celalalt colț de țeră, fără ca să se misce și conturbe cineva din liniștea sa „Deșteptă-te Române din somnul cel de mörte“ pare a nu mai avé putere și trecere ađi la Români. Altfel era dör de datorica cercurilor noastre dirigitore de a se pune cu tótele pe lucru, de a lua informațiuni mai de apröpe și detaliate despre adevărata stare a lucrurilor în tóte părțile țerii, de a chibzui asupra mijlocelor de îndreptare, a măsurilor și căilor celor mai potrivite spre a veni în ajutorul celor nevolnici și ajunsă în corn de capră, asupra unei noue orientări în politica de activitate economică, de-ocamdată pentru noi unică posibilă și indicată de împrejurări.

Și cari sunt mijlocele și ramurile de activitate și producțiune națională de desvoltat, și cum ar fi de împedecat și combătut dosirea la America, depopularea satelor și moșiilor de brațele de muncă, demoralizarea celor duși peste Ocean, ca și a familiilor lor rămase acasă, despre cari nu ne vin vești prea îmbucurătoare?

Ocașiuni pentru a afla aceste mijloce nu ne au lipsit. „Asociațiunea“, în lipsa altor societăți economice, își ține pe fie-care an Adunările ei generale, alternativ în alt oraș și ținut, și grație ramificațiunei despărțimintelor și agenturilor ei, credem că nu i-ar fi fost prea greu, de a trage informațiuni esacte privitoare și la starea culturală și la cea economică, a poporului nostru. Apoi în anul acesta s'au întrunit Sinódele și Congresul gr.-oriental național la Sibiu și tot-odată cu el s'a ținut acolo și o întrunire a directorilor Băncilor și Reuniunilor de Credit românesce, care se anunțase deja cu luni de zile înainte.

Deci se adună și concentrară la un loc și în același timp corifeii noștri bisericesci și laici, politici, literați și economiști veniți din tóte părțile țerei Ardealului și Ungariei, cari putéu să aducă și comunice de visu informațiunile cele mai esacte...

Congresul băncilor noastre s'a ținut. — Căpeteniile acestora s'au întrunit și au chibzuit vr'o 4 ore, căci după 24 ore au plecat fie-care la ale saie; înaltele schimbări de vederi și orientări în cele economice s'au făcut fără multe discuțiuni și dificultăți. Și decă este să credem pe „*Revista Economică*“, s'a ajuns la o înțelegere deplină asupra fondului de pensiune a funcționarilor băncilor, și că unde există deja o bancă, să nu se mai facă și a doua, care i-ar puté face concurență aceleia, prin scăderea dobânđilor.

Cu marea problemă, de care vorbim, firesce că congresul în așa scurt timp nu s'a mai putut ocupa. Dér cine se gândesce la o activitate concentrată, bine sistemisată, ca folosirea tuturor forțelor noastre disponibile, în apărarea poporului de totală sêrăcire.

Forțele ómenilor cu esperiență pe diferite terene, pe cari ar puté servi cu succes cauza poporului, nu se utilizează cum se cade. Adeseori îi veđi retrași, trăind cu câte un mic venit séu cu pensiunea, pe când încă ar puté să presteze mult pentru binele obștesc.

În general astăđi cei mai mulți se gândesc, cum se utilizeze ei înșiși poporul, ér nu cum să se folosească acesta mai mult de lucrarea și stăruințele lor.

„Libertatea“ din Orăștie pledéză pentru activitate, spre a scóte cu ajutorul poporului câțiva dipotați români în camera ungară, unde să fie ădilaic insultați de șoviniștii cu gura mare și — ut figura docet — să fie amenințați, că de nu-și vor ține gura, „li-se va da cu piciorul“... La Arad ădarul „Tribuna Poporului“ și-a lăpădat haina, ca *Baba Dochia* cojócete, ne mai vroind a fi a poporului, ci probabil a altora.

Anuarul băncilor ne va spune în curénd, că în anul espirat s'au înființat încă atâtea bănci noue, cu atâtea capital, că cele existente au dat dividende de atât, mărci și jetóne de presentă la membrii consiliilor atât, au preliminar atâtea ‰₀₀₀ și ‰₀₀₀₀₀₀ pentru scopuri umanitare și de binefacere și chiar culturale. Despre cei 4000 Români plecați în anul 1903 în America și alții vr'o 10—15 mii în Țeră — pomelnicul tace și tace și cronica. Vêndările forțate cu baterea tobei se mai aud și se veđ și scrise.

Ven. Consistorii și directoriile fundațiunilor vor refera, că în anul din urmă dintre stipendiștii lor au terminat atât și atât studiile cu succes; — pe cele juridice vr'o 50—60, cari în curénd își vor deschide cancelariile advocaționale, măcar 6—8 pe comitat; au făcut doctoratele vr'o 5—6 mediciniști, cari vor îmbrățișa cariera militară ca medici în armată; au eșit vr'o 10—15 ingineri de mine, cari își vor găsi aplicațiunile în minele din Transvaal, 1—2 silvicultori absolvenți ai Academiei forestiere din Șemnitz, cari nu se scie decă își vor puté găsi în curénd post și aplicațiune, póte printre Slovaci, și vr'o 10—20 de candidați de profesori pentru gimnasia și școle reale, și vr'o 7—8 absolvenți ai Acedemiilor comerciale din Anvers, Viena, Budapesta, cari au mântuit studiile în anul espirat în parte și au găsit post și aplicațiune la Societățile de asigurare din România de curénd înființate și unde se simte mare lipsă de ómeni.

Congregația municipală a comitatului Făgăraș se va întruni în curénd în ședință plenară pentru a lua o altă, a III-a hotărîre, că lemnele din pădurile comunelor nu au să se măsore și plătescă, nici după volumul și dimensiunile lemnului din picior, nici a lemnului fasonat gata, ci după cenușa lui, deórece scopul și menirea principală a lemnului este arderea și prefacerea lui în cenușă, și atunci de sigur merge și antreprenorului și comunelor mai bune, căci merg la sigur cu toții.

On. Epitropie a bisericei Sf. Nicolae din Prund Brașov va raporta, că a pus baza fondării unui internat special pentru copiii enoriașilor Sf. Nicolae din Prund, nu a celui din bibliie, după care d'aci înainte copiii ómenilor n'au să mai ședă acasă și să mănance la părinți, ce a dat Dumneđeu, și deveniți marți să nu mai umble cu tradiționalele sfori și frângii și cu vanele în spate, și nici să-și mai sgrîrie mâinile și rupă hainele prin pomi la curățirea omiđilor și culegerea pómelor din grădină, nici să se mai lase a fi ademeniți de *Meseriașul român* de a umbla după cai verđi, ei o să ajungă cu toții ómenii mari, și vor scóte deocamdată pe blăjini sași de la Magistrat, apoi pe Unguri din administrația județului și din tóte oficiile statului, și va urma înlocuirea lor prin „trocarii“...

Pe asemenea cărări nu se va puté ajunge, după părerea mea, la concentrarea de lipsă a forțelor și la aflarea mijlocelor spre a scápa poporul nostru mult nęcăjit și asuprit în tóte de plaga și miseria, ce-l mână peste graniță și peste ocean.

buff.

Conflictul ruso-japones.

Ultimele telegrame asigură, că conflictul dintre Rusia și Japonia se va rezolvi pe cale pacifică. Partidul păcii devine tot mai puternic în Rusia, căci s'ar fi constatat, că Rusia nu este destul de bine pregătită de răsbói.

„Daily Telegraph“ din Londra publică istoricul autentic al negocierilor dintre cele două puteri. La 30 Octomvrie 1903 Japonia a pretins de la Rusia să-i recunoscă dreptul de a transporta trupe în Mandșuria și Coreea, pentru apărarea drumurilor de fier și pentru suprimarea turburărilor. În nota sa de la 11 Decemvrie Rusia a respins pretensiunea Japoniei privitoare la Mandșuria și a recomandat o zonă neutrală în Coreea de nord până la gradul de latitudine 35. La acesta Japonia a răspuns în 22 Decemvrie ridicând următoarele pretensiuni:

1) Ambe puterile garantéză integritatea teritorială a Chinei și Coreei; 2) Fie-care putere recunósce pozițiunea celorlalte în Mandșuria și Coreea; 3) Ele stabilesc o zonă neutrală în lățime de 25 chlm. în Coreea.

Prin nota sa de la 11 Ianuarie Rusia a respins pretensiunea din urmă însă a declarat, că va respecta drepturile Japoniei în Mandșuria. La 13 Ianuarie Japonia și-a repetit pretensiunile sale de la 23 Decemvrie.

*

„Agenția Telegrafică“, din Pétersburg, din sorginte oficiósă comunică ădarelor, că guvernul rus, contrar celor apărate în presa străină, se consideră suficient preparat pentru o eventuală agresione din partea Japoniei.

Rusia doreșce pacea; dér greșite interpretată atitudinea ei, când i-se atribue temeri, pe cari nu le are. Nu va esita să încruciseze ferul, decă provocatiune va fi. Dispunem de forțe de uscat și de apă considerabile, cari sfidéză ori-ce întreprindere răsbóinică, în Extremul-Orient.

Rusia, prin concesiunile făcute guvernului din Tokio în chestiunile cari forméză obiectul diferendului, și-a degajat răspunderea unui conflict cu armele. Japonia trebuie să înțelégă, că jocul ei e demascat: stărue asupra evacuării Mandșuriei, spre a puté esagera pretențiunile în Coreea.

Nici provocatiune, dér nici slăbiciune — acesta e devisa Țarului și a sfetnicilor săi. Decă Japonia ține cu ori-ce preț să aducă ruptura, — tot Japonia va trebui să supörte și consecințele atitudinii sale.

SCIRILE ȐILEI.

— 10 Ianuarie v.

Aniversarea Unirii Principatelor române. În anul acesta ădua de 24 Ianuarie, aniversarea Unirei Principatelor Moldova și Muntenia, va fi sêrbătorită cu solemnități deosebite în Iași. Tóte școlile de băeți și de fete vor asista la serviciul divin de la Metropolie, de unde vor porni în corpore în piața Unirea, unde în sunetul muzicii militare elevii vor juca „Hora Unirei“. Se vor ține acolo mai multe cuvântări. După amiađi se va ține în sala universității o conferență asupra însemnătății Unirei Principatelor.

Onomastica I. P. S. Sale Metropolitului Ioan Mețianu. Cetim în „T. R.“: „În ădua sfântului Ioan Botezătorul, fiind ădua onomastică a Escelenței Sale Metropolitului nostru, în cursul liturgiei celebrată în biserica din suburbiul Iosefin s'au cetit rugăciuni pentru îndelunga viață și sănătate a Escelenței Sale, ér după servi-

ciul divin membrii consistoriului, membrii corpului profesoral de la seminarul arhiepiscopesc și înțregă inteligența română din loc s'a prezentat la reședința episcopescă, unde Preacuvioșia Sa d-l arhimandrit-vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, în cuvinte frumoase și binesimțite a interpretat Esc. Sale sentimentele de stimă și alipire ale tuturor fililor săi sufletesci, către Esc. Sa urându-i, ca mulți ani încă să-și pōtă serba ȃia onomastică în deplină sănătate și încunjurat de dragostea și stima ce i-o păstrează toți credincioșii. Adēnc mișcat Esc. Sa răspunde, că nu scie cum să pōtă mulțumi pentru dragostea și bunăvoința manifestată și la această ocaziune, decât asigurând pe toți de aceeași dragoste și bunăvoință și promițend că va însoți pe toți, „cu puterile mele debile” — ȃice Esc. Sa — în tōte lucrările îndreptate spre binele și prosperarea bisericeii și prin ea spre binele și fericirea poporului. În fine implōră asupra tuturor binecuvēntarea Tatălui ceresc.

Biblioteca Academiei Române. Din buletinul, ce ni-l trimite bibliotecarul Academiei Române vedem, că în cursul anului 1903, s'au cerut cu buletine spre ceterie în localul bibliotecii 27491 de volume de către 7302 cetitori, ȃr acasă s'au împrumutat 654 de volume de către 51 cetitori. În sala de lucru se aflau în sumă medie: 1680 volume, 30 reviste române și 123 reviste streine. Din manuscripte au fost consultate 2479 de către 887 cetitori, 16261 documente de către 301 cetitori și 744 cărți vechi românești (1508—1830) de către 87 cetitori. Biblioteca s'a sporit în cursul anului cu: 4193 volume și broșuri, 2372 numere de reviste române, 1435 numere de rev. străine, 166 atlase și hărți, 42 stampe și portrete, 1071 vol. mscr., 1886 documente, 38 fotografii, 1 album, 1389 foi volante și 39 peceți.

Postul de prim-secretar al „Asociațiunii” devenind vacant prin demisia d-lui Dr. Cornel Diaconovich, la concursul publicat de comitetul „Asociațiunii” până la terminul de 31 Decembrie 1903, precum aflăm din „Transilvania”, organul „Asociațiunii”, au competat d-nii Sever Secula din Arad și Dr. Sextil Pușcariu din Brașov. Cererile intrate la concurs s'au predat unei comisii în persoanele d-lor Dr. At. Marienescu, Parteniu Cosma, Dr. Eusebiu R. Roșca și Dr. I. Beu, ca notar al comisiei, ca să le studieze și să facă propunere adunării generale. Până atunci, comitetul a autorizat pe d-l Dr. Cornel Diaconovich să conducă afacerile de prim-secretar.

Viriliștii români ai comitatului Sibiu pe anul 1904 sunt următorii: Esc. Sa Metropolitan Ioan Mețianu (dare 4066 cor.), Ioan Popa, avocat (dare 1834-84), Parteniu Cosma (1432), Ioan A. de Preda (1110-22), Nicolae Vidrighin, econ. (780-78) Dr. Octavian Rusu, avocat (719-20), Ioan Dregan, notar public în Sebeșul-săsesc (646-76), Dr. Atanasie Marienescu, jude de tablă în pensiune (640-60), Alesandru Lebu, privatier (570-91), Ioan Răuciu, econom în Seliște (510-20), Nicolae S. Nadasdi, comerciant (499-47), Dr. Ioan Elekeș, medic cerc. în Sebeșul-săsesc (499-08), Ioan I. Bozdoc, comerciant de lemne în Veștem (454-24), Teodor Popescu, comerciant (431), Petru Comșa, comerciant în Seliște (423-93), Suplenți: Petru Imbēruș, econom (377-57), Ioan Banciu, comerciant în Seliște (352-09), ȃrimia Dancăș, comerciant în Rēșinari (327-84).

Mannlicher, celebrul inventator al pușoi, care-i pōrtă numele, a murit ȃilele acestei de sincopă.

Scriitorul frances Cattulle Mendēs a ȃiut Lunē sēra, la Ateneul din București, o conferență despre mișcarea literaturii francese în secolul 19, ȃr alaltēri Joi sēra a vorbit despre personalitatea lui Wagner în musică. La conferență s'a prezentat și M. S. Regina Elisabeta.

Esposiție în Craiova. În sala de marmoră a palatului „Minerva” din Craiova s'a deschis o esposiție de obiecte vechi.

Reparatură de siguranță la teatrul din Brașov. Din incidentul catastrofei îngrozitoare ce s'a întēplat la teatrul Iroquois din Chicago, în mai multe orașe s'au instituit anchete spre a revisui teatrele cu privire la felul zidirei lor. Într-ȃi dintăi, carī au instituit o asemenea anchetă, a fost primarul orașului Brașov d-l Fr. *Hiemesch*, care în fruntea unei comisii compusă din organele magistratului, poliției și a experților a cercetat cu de-amēnuntul teatrul (casa de concerte) și s'a luat hotărēre a se face reparatură radicală prin înmulțirea eșirilor, a scărilor și prin aranjarea scaunelor în parter, așa ca să nu pōtă forma pedecă într'un cas de pericol.

Boră uriașă. Din *Spalato* se anunță, că pe litoral băntue de câte-va ȃile o boră uriașă. Pe linia ferată [Spalato-Sinj] un tren a fost rēsturnat de furtună. Un călător a murit; 5 călători au fost grav răniți, ȃr 19 mai pușin grav. Un conducător e pe mōrte. O parte din trenul de ajutor a fost de asemenea rēsturnat de furtună. Patru vagōne au cădūt în rīpă.

Invenție. Ministrului de rēșboi al Franței i-s'a prezentat o invenție importantă: un aparat adaptat la un tun, care suprimă șgomotul, fumul și flacările produse de tir. Inventatorul, inginerul Boizeot, își face acum serviciul la statul major din Toul.

În interesul adevērului. În Nr. 6, de la 4 (17) Ian. c. „Tribuna” de la Arad, afirmativ în urma unei scrisori a d-lui G. Mohan din Seghedin, scrie, că „și d-sa (adecă Mohan) este abandonat, cum a fost regretatul Balteș, de cei carī ar trebui să-i pōrte de grije, în primul loc de d-l Silvestru Moldovan”.

Făț de acēstă notiță tendențioasă, constat, că până-ce societatea „Tipografia” nu s'a declarat în lichidare — dēr nici după aceea — nici unul din cei întemnițați n'a fost abandonat. D-l G. Mohan și-a primit regulat salariul până în Iulie. Ultima ȃră i-s'a espedat o mică restanță de 40 cor. în 20 Iunie 1903, cum dovedesc cărțile institutului.

Asemenea au primit salariul și d-nul Vict. Lazar, cât timp a fost în Seghedin și regretatul Balteș. Acestui din urmă i-am trimis ultima-ȃră, ca salar curent 120 cor. în 16 Iulie 1903 și d-lui V. Lazar în 17 Iulie 130 cor.

ȃiind aprobați de tribunal lichidatorii, funcția mea a încetat și astfel eu, nu am putut să mai port de grija celor întemnițați, decât ca om privat. Lichidatorii însă n'au încetat a-i ajutora. Chiar și acum de curēnd — după cum sunt informat — au dispus trimiterea unei sume d-lui Mohan. ȃr ȃmenī generoși au îngrijit de d-l Balteș dându-i ajutor, ca să nu ducă lipsă și după ce a eșit din temniță. Atăta în interesul adevērului. *Sibiu*, 20 Ianuarie 1904. *Silvestru Moldovan*.

Balul sergenților majori. Sergenții majori și cei de un rang cu ei din garnisona Brașov și împrejurime vor da un bal în ȃia de 3 Februarie 1904 în sala cea mare a casei de concerte. Inceputul la ȃrele 8 sēra.

Dintre farmaciile din cetate va fi deschisă Duminecă în 24 Ianuarie numai farmacia d-lui *Hornung, Tergul Florilor* Nr. 17.

Antagonismul romāno-elin în Macedonia.

Diarul grecesc „*Nea Imera*”, care apare în Triest, publică o corespondență din Constantinople, cu data de 27 Decembrie, din care extragem următoarele:

„D-l Lahovari, ministrul Romāniei la Constantinople, pretinde nu numai să fie numit un Mitropolit român la Prespa, ci încă insistă pentru-ca Patriarhatul să îngădue usul limbei romānesci în bisericile satelor romānesci. Precum v'am scris deja, însă, S. S. Patriarhul Ecumenic, nu permite a se atinge situația actuală și drepturile tronului patriarhal.

„Mi-se pare însă, că ar trebui să fie sprijinit și de guvernul grecesc în lupta grea ce se desfășură, și să nu fie lăsat

singur, deȃre-ce Romānii se bucură acum și de favōrea guvernului imperial, precum se dovedesce și din cele ce a scris ȃiarul „*Șabah*”, din 16 Decembrie, anume, că ministrul de externe al Romāniei a esprimat mulțumiri, în Cameră, către guvernul M. S. Sultanului pentru favorul și protecțiunea ce Majestatea Sa acordă Romānilor din imperiu și mai cu sēmă pentru dreptul ce a acordat, acestora de a-și avē bisericii și școlii ale lor proprii, fapt care va ajuta mult la dezvoltarea naționalității romāne în Turcia. Cam aceleași a scris și „*Le Temps*” din 23 Decembrie, ȃr ȃiarul „*Eclésiastichi Alithia*” a scris acum în urmă două articole violente în contra pretențiunilor romānesci. Însē corespondentul din București al ȃiarului „*Neue Freie Presse*” a scris acestui ȃiar, că ministrul Brătianu, în discursul său de la Cameră, a evaluat pe Romānii din imperiul Otoman la un milion, și a susținut, că lipsa de școlii și de bisericii naționale a împedecat dezvoltarea lor”.

Pentru masa studenților romāni din Brașov.

Listele de colectă predate la începutul anului școlar elevilor primiți la masa studenților, continuă să între la Direcțiunea școlilor cu rezultate fōrte frumoase, semn, că școlarii noștri primiți la masa studenților, aprețiând marea binefacere de care au parte, și-au dat tōtă silința, ca să colecteze cât mai mult în cercul cunoscuților lor.

Au intrat: pe lista de colectă nr. 17 încredințată studentului de clasa VIII gimn. *Alecse Sulicā* următoarele sume: *Alecse Sulicā* 2 cor., *Radu M. Odor* 1 cor., *Alecse Vidrighinescu* 1 cor., *Ioan B. Munteanu* 1 cor., *Paraschiva Panțu* 80 b., *Dumitru St. Mircan* 1 cor., *20 b.*, *Bucur Păiși* 2 cor., *Manole Manole* 2 cor., *Ioan Căruță* 2 cor., *Alecse Băncilă* 2 cor., *Dumitru Comșa* 1 cor., *Alecse Pascu* 2 cor., *Toma Bronea* 2 cor., *Nicolae Săitean* 1 cor., *Bucur Gradin* 1 cor., *Valeria Gatoff* 1 cor., *Radu R. Moroian* 1 cor., — cu totul 25 corōne.

Pe lista de colectă nr. 34 încredințată studentului de cl. VIII gimn. *Ioan Nenciu*: *Simion Stoica* 1 cor., *40 b.*, *Valeriu Ionică* 1 cor., *20 b.*, ... *Pușcariu* 2 cor., *Maria Cosma* 1 cor., *N. Popovici* 1 cor., *ȃriu Reit* 1 cor., *Iosif Nenciu* 1 cor., *Iosif Voinescu* 1 cor., — cu totul 10 cor. 60 bani.

Pe lista de colectă nr. 9 încredințată studentului de cl. VI gimn. *Ioan Danciu*: *Ioan Danciu* 2 cor., *Ioan Pușcariu* 2 cor., *Dumitru Todea* 2 cor., *Simion Crișan* 2 cor., *George Danciu* 2 cor., *George Crișan* 1 cor., *Ioan Anca* 2 cor., — cu totul 13 corōne.

Pe lista de colectă nr. 4 încredințată studentului de cl. V. gimn. *Nicolae Sculicē*: *Petru Ciorogariu* 1 cor., *Paul Lazar* 1 cor., *Ioan Sculicē* 1 cor., *Iosif Tămășel* 3 cor., *Nicolae Bălmēzu* (?) 2 cor., *Vranian* 1 cor., *Paun Atnagiu* 2 cor., *Florica Manea* 22 b., *Ioan Miclea* 1 cor., *Teodor Panțiovan* 1 cor., *Vasile Murgu* 1 cor., *Traian Murgu* 50 b., *Pavel Miclea* 1 cor., *Ioan Savu* 1 cor., *George Jacăș* (?) 1 cor., *George Lazar* 50 b., *Carol Lazar* 2 cor., *Ioan Orza* 1 cor., *Aurel Popovici* 1 cor., *Petru Poenariu* 1 cor., *Valeriu Popovici* 20 b., *Victor Cipu* 1 cor., *George Golea* 30 b., — cu totul 24 cor. 72 b.

Pe lista de colectă nr. 12 încredințată studentului de cl. VI gimn. *Victor Julia*: *Iuliu E. Cosma* 4 cor., *G. Drăgan* 4 cor., *Dr. I. Radu* 2 cor., *G. Moldovan* 2 cor., *Lazar Perian* 2 cor., *Romul Popp* 2 cor., *Artemiu Balăș* 2 cor., *Petru Stanca* 2 cor., *G. Faur* 2 cor., *Petru Barna* lui *Mihai* 1 cor., *Dionisie Sida* 1 cor., *Cornel Moldovan* 2 cor., *Nicolae Stanca* 1 cor., *Gabor Lazar* lui *Lazar* 1 cor., *Dionisie Mateiași* 1 cor., *Silviu Glava* 1 cor., *Aron Haneș* 50 b., *Ioan Trușăș* 1 cor., *Avram Laslău* 1 cor., *Nicolae Popp* 2 cor., *Petru Julia* 50 b., *Simion Băcilă* 1 cor., *Miler Ianos* 1 cor., *Ioniță Săcășianu* 40 b., *Gustav E. Kraus* 1 cor., *Franz Steinbrückner* 1 cor., *Iohan Rasch* 1 cor., *Karl Hopp* 2 cor., *George Siclovan* 1 cor., *Victor Uscat* 1 cor., *Petru Iacob* 1 cor., *Narița Ispas* 1 cor., *Nicolae Julia* 1 cor., *Ioan Julia* 1 cor., *George Julia* 40 b., *Silviu Julia* 20 b., *Petru Trușăș* 1 cor., — cu totul 50 cor.

Drept recapitulare amintim aci că până acuma ni s'au prezentat din 34 de liste predate elevilor de la masa studenților, cu totul 8 liste, pe carī s'au scris în total: cor. 238.12.

Primescă atât tinerii colectanți, cât și generoșii lor sprijinitori cele mai căldurose mulțămite.

Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.

Bibliografie.

Enciclopedia romānă vol. III. Fasc. 32 (Tacna. — Ulcer) publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura romānă și cultura poporului român” de Dr. C. *Diaconovich*. Librăria editōre *W. Krafft* publică la acest fascicol următorul avis:

Din cauza unei serii mai mari de articole importante la lit. T. și U. (între carī amintim: *Transilvania*, *Ungaria*, *Turcia*, *Uniunea N.-Americană*, *Resb. de treizeci de ani*, etc.), Direcțiunea „*Enciclopediei Romāne*” nu a putut îndesa întreg restul articolelor cu inițialele T—Z în un singur fascicol, după cum anunțasem, ci s'a vȃdūt silită a adăoga publicațiunii încă un al 33-lea fascicol, care se afă deja sub tipar și se va trimite d-lor abonați în decursul lunii Februarie 1904. Ca d-nii abonați ai „*Enciclopediei Romāne*”, carī au primit publicațiunea în fascicole, să și pōtă usa de ea, este indispensabil să îngrijescă de legarea ei. Editorul a procurat în acest scop table (șcōrțe) corespunzătoare și ia angajamentul de a îngriji însuși de legarea publicațiunii în condițiuni pe deplin mulțumitoare prin o legatorie înzestrată cu instalațiunile cele mai moderne. De ȃrece editarea publicațiunii a reclamat timp îndelungat, este probabil, că multora dintre abonații ei, le vor lipsi fascicole singuratice. Ca și acești d-ni abonați să-și pōtă completa „*Enciclopedia Romānă*”, editorul ia angajamentul de a le furnisa și fascicolele singuratice ce le lipsesc. Prețurile sunt următoarele: Legatul în table, de volum cor. 3.20 sēu lei 3.50; table de legat, de volum cor. 2 sēu lei 2.50; fascicole singuratice de volum cor. 2 sēu lei 2.50. În cas de plată anticipată expedițiunea se va face franco.

ULTIME SCIRI

Budapesta, 23 Ianuarie. Situația parlamentară s'a agravat. Guvernul e decis acum, a începe atacul contra obstrucției. În săptămāna viitoare contele Tisza va face cunoscut camerei, că posedă autorisarea cea mai largă de la *Coronă* a aplica mijlōce extraordinare contra obstrucției.

Constantinopol, 22 Ianuarie. Prin *Dardanele* a trecut spre Asia orientală vaporul rus „*Oel*”, avēnd pe bordul său 1200 soldați.

Odessa, 22 Ianuarie. Din *Charcov* a plecat spre Asia-orientală regimentul Nr. 124 de infanterie. Patru trenuri au fost încărcate cu munițiunile și armele acestui regiment, care se va opri la stațiunea *Novo-Chievsko* (*Mandșuria*).

Londra, 23 Ianuarie. ȃiarul „*Times*” primesce o telegramă din *Petersburg*, după care ȃilele proxime va fi înmānată la *Tokio* nota prin care Rusia răspunde la ultima somațiune a Japoniei. De răspunsul acesta depinde turnura pe care o va lua conflictul.

Domnii abonați, carī cu 1 Ianuarie v. nu și-au reînōit încă abonamentul, să binevoiescā a-l reînōi neamānat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ȃiarului.

De aȃi începēnd nu vom mai espeda fōia celor ce nu și-au reînōit abonamentul.

Administrațiunea „*Gazetei Transilvaniei*”

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Traian H. Pop

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA).
Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tirol.

Călimdarul Plugarului

În editura tipografiei A. Mureșianu, Brașov, a apărut „Călimdarul Plugarului“ pe anul visect 1904. — Anul XII.

Ca și în anii trecuți, așa și anul acesta „Călimdarul plugarului“, fidel numelui său, intră în casele cărturarilor noștri dela sate, ca prin învătătură și povește din ramura economiei, să le îmbogățescă cunoscințele și să-i îndemne la muncă rațională, servindu-le tot-odată de călăuză în viața practică.

Cei cari se vor grăbi a-și procura „Călimdarul Plugarului“, vor mai avé, în afară de acesta, privilegiu de-a-și petrece cu el câte-va ore vesele și senine, cetind bucățile alese ce le cuprinde în partea literară și distractivă, în care se publică câte-va piese alese, anecdote, glume și povește.

Conținutul „Călimdarului Plugarului“ este următorul:

În frunte se află o ilustrație: (Orășul Brașov). Urméază cronologia anului 1904. — Regentul anului — Sărbătorile și alte zile schimbătoare. — Calculul sărbătorilor mai mari. — Posturile la răsăriteni. — Caracterul anului 1904. — Urméază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului, la fie-care lună dându-se sfaturi asupra lucrărilor, ce are să le facă economul, care ține să-și pörte economia după tóte cerințele. — Urméază genealogia domnitorilor din Europa. — Taxele telegramelor și postale. — Taxele pentru epistole. — Taxele pentru pachete și pentru porto-tarif după greutate. În partea această se dau număróse indicațiuni cu privire la regulile de observat la trimiterele de scrisori, bani și pachete. — În rubrica timbre și taxă se arată, ce anume timbre și taxe se cer la tot felul de petițiuni, documente etc.

Rubrica *térgurilor* e fôrte bogată. După datele oficióse din nou îndreptate și publicate de ministerul de comerț se arată térgurile libere din Arđel, Banat și Țera ungaréscă, cu observațiunile necesare, apoi térgurile din Bucovina, și un adaus la térgurile din Bănat și Ungaria, precum și térgurile aranjate după lună.

Partea economică a Călimdarului conține următoarele articole scrise de colaboratorul nostru economic d. I. Georgescu; anume: „Industria de casă — seceriș de érnă“, un articol instructiv despre marile folóse ce le aduce țéranului nostru industria de casă; „Cultura nucilor“, „Cultura prunilor“, „Ciurma cartofilor“, „Bóla de gură și de unghii la vite“.

În *partea literară* se publică trei poesii alese: „Codrule Măria-Ta“ și „Doina“ de M. Eminescu, apoi „Cântec românesc“ de G. Coșbuc. Urméază o istorisire fôrte interesantă: „Cuza Vodă și țéranii“, scrisă de colaboratorul nostru d. Gr. N. Coatu (Banca, jud. Tutova, România) într-o limbă neaoșe moldovenéscă ce séménă mult cu limba ce se vorbesce la România din Transilvania.

Urméază după această un interesant episod din viața directorului de școale Gavril Munteanu, scris de G. Barișiu, și o caracterizare, de C. Bolliac.

Se publică apoi *Povește* interesante și instructive, ér la urmă *Anecdote și glume*.

Partea restantă cuprinde anunțuri pe mai multe pagine.

„Călimdarul Plugarului“ costă esemplarul 44 bani + porto, și se vinde la tipografia A. Mureșianu, la librăria H. Zeldner Brașov (care are și depositul pentru vëndătorii de călimdare) și în tóte librării. Așa în librării din Arad, Agnita, Blașiú, Baia-mare, Bistrița, Caransebeș, Cernăuți, Cohalm, Elisabetopole, Făgăraș, Gherla, Lugosiu, Mediaș, Oradea-mare, Oravița, Orăștie, Reginul săsesc, Sibiu, Cluj, Sătmar, Sebeșiu, Timișóra etc.

Abonații diarului nostru, pot să comande călimdare de-odată cu reînnoirea abonamentului.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Ianuarie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	118.90
Renta de coróne ung. 4%	99.15
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.95
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	98.60
Oblig. cáil. fer. ung. de ost I. emis.	93.—
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	208.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.—
Renta de hârtie austr.	100.65
Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	120.55
Rente de coróne austr. 4%	100.70
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.15
Losuri din 1860.	155.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit	771.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	677.75
Napoleonori	19.05
Mărci imperiale germane	117.05
London vista	239.62 1/2
Paris vista	95.25
Note italiene	95.25

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 22 Ianuar. 1904

Măsura său greutate:	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	fi
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	13	70
"	Grâu mijlociu	13	40
"	Grâu mai slab	12	80
"	Grâu amestecat	9	70
"	Săcară frumosă	8	60
"	Săcară mijlocie	8	—
"	Orz frumos	7	20
"	Orz mijlociu	7	—
"	Ovăș frumos	5	20
"	Ovăș mijlociu	5	—
"	Cucuruz	8	80
"	Mălăiu (meiú)	8	10
"	Măzăré.	15	90
"	Linte	16	80
"	Fasole	14	—
"	Séménță de in	15	90
"	Séménță de cânepă	7	50
"	Cartofi	2	—
"	Măzăríche.	—	—
1 kiló	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	12
"	Carne de oerbecé.	—	72
100 kil.	Său de vită prospét	42	—
"	Său de vită topit	60	—

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișorilor administrațiunii. În cazul publicării unui anuñciu mai mult de odată se face scádémént care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admin. istr. Gazetei Transilvaniei

Esploatarea personală a Pivniței Eszterházy

imi face posibil a satisface cerințelor celor mai esagerate în privința vinurilor bune. Cea mai bună dovadă despre acesta este **deverul mereu crescând**, ce se pöte justifica.

Vënd vinurile me'e recunoscute ca escelente cu prețurile următoare:

- 1) Vinuri albe de masă, și vinuri sortate litru cu **40. 50, 70** crucerí.
- 2) Vin negru, de Ménes, litru cu **40, 50, 70** crucerí.
- 3) Ausbruch, litru **fl. 1.20.**
- 4) Sauvignon, litru **1 fl.**
- 5) Muskat ottonel, litru **1 fl. 20.**

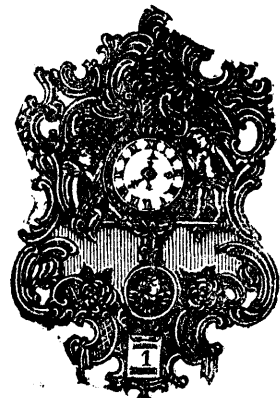
O singură încercare va puté convinge pe orí cine, cat de avantajos se pöte cumpéra vinul de la mine.

Cu tótá stima

WILHELM KOPONY.

Cel MAI NOU!

și mai plăcut în tótá lumea este **Ciasornicul meu Calendar-Seccession**



executat artistic întocmai după desen, merge și arată precis, garanție 5 ani. **Prețul Ciasornicului Seccession este în urma marei vëndări**

Numai fl. 1.95

și în timp scurt se vor vinde în urma acestui preț fabulos **100,000.** Se trímite cu ramburs de **HEINRICH KERTÉSZ** WIEN, I., Fleischmarkt 18-159.

Nr. 830—1903.
a. f. c. sc. d.

Concurs.

Prin această să escrie concurs la postul de director, la gimnasiul superior fundational din Năséud. La acest post pot concura acei civi din Ungaria cari:

- 1) au cualificațiunea recerută prin lege dela profesorii de școale medii,
- 2) posed perfect în vorbire și scriere limba maghiară și română.

Cu acest post sunt împreunate următoarele beneficii:

- a) p'ata de profesor ordinar de 2400 cor la an.
- b) adause cincenale de câte 200 cor ne
- c) quartir liber
- d) Remunerațiune de director de 600 coróne.

Concurenții să-și trámite suplicele adju-tate cu óie documentele de lipsă până în 1 Aprilie 1904 la 6 ore după amăđă și la comisiunea administrătoare a acestor fonduri.

Din ș-diința comisiunei administrative de fondurile centrale școlastice și de ștípendie din districtul Năséudului ținută în

Năséud, la 27 Noembrie 1903.

Președinte — Elnök:

Gerasim Domide

1-2.1205.

Pályázat.

A naszódi alapítványi főgymnasiunál az igazgatói állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásra azon magyar honpolgárok pályázhatnak, a kik:

- 1) a középiskolai tanároktól a törvény által megkívánt képesítéssel bírnak.
 - 2) Szóban és írásban tökéletesen bírják a magyar- és román-nyelvet.
- Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybe kötve:
- a) évi 2400 korona rendes társági fizetés,
 - b) 200—200 korona ötöd-éves pótlék;
 - c) szabad lakás;
 - d) 600 korona igazgatói jutalom-díj.

A pályázók az összes szükséges okmányokkal felszerelt folyamodványukat 1904. évi április hó 1-ső napján délután 6 óraig ezen alapok igazgató választmányához terjesszék be.

A naszódi-vidéki központi iskola és ösztöndíj-alapok igazgató választmányának

Naszódon. 1903. évi November hó 27-én tartott üléséből

Secretar — Titkár

D. Nestor Simon

Recomandăm fabricatul nostru, care la espositia din Londra și Roma a fost premiat cu diplomă de onore și medalie de aur, preparat din vinuri de Ardeal curate

1-10.1193

Escelentul Vin spumant (Șampanie)

și anume **Loria sec, puțin dulce, Superbe sec, mai dulce.**

Se află de vëndare la:

D-l Carl Irk, Heinrich Zintz, Alfred Kamner, Ottmar Trentina, Zoltan Gaspar, Nepoții Demeter Eremias, și Karl Harth.



CARL HARTH & Comp.
(BRAȘOV) fabricație de șampanie. (Strada lungă)



„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciurecu și la Eremias Nepoții.

Jucărie este de a cumpé- **Plătești 1 fl.**
ra o casă în oraș. pe di și ești

proprietar de casă,

proprietar de prăvălie bine cercetată, Trafică, vëndare de sare, mărci de poște, etc. etc. și licență mare de cărcimă. **Restaurație** bine frecventată.

Zidire nouă, liberă de dajde 13 ani.

Pentru a o cumpéra sunt de lipsă 7000 fl, pentru a o închiria 500 fl, sunt 8 loc-locuți și grădină mică.

1-3.1215

J. PEPERKORN, Strada orfanilor 30.